Lietas Nr. C28405614
Lietas arhīva Nr. CA-1193-16/2

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**
2016.gada 4.aprīlī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesnese referente Skaidrīte Buivide,
tiesneši Lelde Grauda, Gvido Ungurs,
Rīgā, Brīvības bulvārī 34, rakstveida procesā, nerīkojot tiesas sēdi, apelācijas kārtībā izskatīja civillietu AS "NORVIK BANKA" maza apmēra prasībā pret /pers. C/ par parāda piedziņu, sakarā ar AS "NORVIK BANKA" apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2015.gada 9.decembra spriedumu.

Noklausījusies tiesneses referentes S.Buivides ziņojumu, Civillietu tiesas kolēģija

**konstatēja:**

2014.gada 10.novembrī AS "NORVIK BANKA" (turpmāk – prasītāja) vērsusies Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā ar maza apmēra prasības pieteikumu pret /pers. C/ (turpmāk – atbildētājs) par parāda piedziņu, kur, pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1589., 1716., 1717., 1720.panta 2.punktu, 1753., 1756., 1757., 1759.panta 1.punktu, 1762.panta 1.punktu, 1764., 1765.panta pirmo daļu, 1811., 1934., 1943., 1946.panta pirmo daļu, lūgts piedzīt no /pers. C/ par labu AS "NORVIK BANKA" EUR 471,51, kas izriet no 2006. gada 04. februārī starp pusēm noslēgtā līguma Nr.VK10004750 par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu.

Atbildētājs/pers. C/ paskaidrojumus par prasības pieteikumu nav iesniedzis.

Ar Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2015.gada 9.decembra spriedumu AS "NORVIK BANKA" maza apmēra prasība pret /pers. C/ par parāda piedziņu noraidīta.
Pirmās instances tiesa konstatējusi, ka 2006.gada 04.februārī puses noslēgušas līgumu Nr. VK10004750 par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu, prasītāja uzņemtās saistības ir izpildījusi un izsniegusi atbildētājam Viva Maestro karti, un ka atbildētājs šo karti ir lietojis, sākotnēji izņemot no konta Ls 147 2006.gada 04.februārī (pēdējo reizi konts izmantots 2007.gada 16.maijā, izņemot naudas līdzekļus), kā arī līdz 2008.gada 11.martam veicis iemaksas kontā.
Patērētāju tiesību aizsardzības likuma (redakcijā uz līguma noslēgšanas dienu) 6.panta otrā daļa noteic, ka *līguma noteikumi formulējami vienkāršā un saprotamā valodā. Neskaidri un neprecīzi rakstveida līguma noteikumi tiek tulkoti par labu patērētājam*.
No līguma noteikumiem izriet, ka līgums ir noslēgts uz diviem gadiem. Prasītāja uzskata, ka šie divi gadi sākas no atbildētāja pēdējās darbības ar prasītājas aizdotajiem naudas līdzekļiem, pamatojot to ar līguma 13.1.punktu, kas nosaka, ka līgums ir noslēgts uz nenoteiktu laiku. Pirmās instances tiesa atzinusi, ka priekšroka dodama līguma noteikumam par līguma darbības laiku līdz 2008.gada 04.februārim, jo puses ir apspriedušas šo līguma noteikumu. Noteikumi par līguma darbības termiņu ir neskaidri, tāpēc tie ir tulkojami par labu atbildētājam, tādējādi līgums izbeidzies 2008.gada 04.februārī, kā noteikts līgumā.
Līguma izbeigšanās neatbrīvo atbildētāju no līguma izpildes, taču līguma neizpilde termiņā nenozīmē, ka līguma nosacījumi turpinās.
Civillikuma 1895. pants noteic, ka *visas saistību tiesības, kuras nav noteikti izņemtas no noilguma ietekmes un kuru izlietošanai nav likumā noteikti īsāki termiņi, izbeidzas, ja tiesīgā persona tās neizlieto desmit gadu laikā*. Komerclikuma 406.pants noteic, ka *no komercdarījuma izrietošie prasījumi noilgst triju gadu laikā, ja likumā nav noteikts cits noilguma termiņš*.
Komerclikuma Pārejas noteikumu 16.pants noteic, *ja šā likuma D daļas spēkā stāšanās dienā Civillikumā vai citā likumā noteiktais noilguma termiņš nav notecējis, bet šā likuma D daļa nosaka īsāku noilguma termiņu, piemērojams šā likuma D daļā noteiktais noilguma termiņš, kurš skaitāms no 2010.gada 01.janvāra. Ja pēc šāda aprēķina noilguma termiņš iznāk garāks par līdzšinējo noilguma termiņu, noilguma termiņš izbeidzas tajā dienā, kad tas būtu notecējis saskaņā ar Civillikumu vai citu normatīvo aktu*.
Līdz ar to atzīts, ka noilguma termiņš skaitāms no 2010.gada 01.janvāra līdz 2013.gada 01.janvārim. Pēdējo maksājumu parāda dzēšanai atbildētājs veicis pirms 2010.gada 01.janvāra, tādējādi noilgums Civillikuma 1906.panta izpratnē nav ticis pārtraukts.
Prasītāja iesniegusi tiesā 2010.gada 19.augusta, 2012.gada 19.jūlija, 2012.gada 23.oktobra un 2012.gada 23.novembra brīdinājumu kopijas par parāda samaksu, taču nav iesniegusi pierādījumus par šādu brīdinājumu nosūtīšanu atbildētājam. Turklāt prasītāja atzinusi, ka tai nav šo pierādījumu, līdz ar to pirmās instances tiesa atzinusi, ka nav iesniegti pierādījumi par noilguma pārtraukšanu Civillikuma 1905.panta izpratnē.
Prasītāja 2014.gada 27.maijā griezusies tiesā ar pieteikumu par atbildētāja saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā, taču tā kā tas noticis pēc noilguma iestāšanās, atzīts ka ar šo dokumentu netiek pierādīta noilguma pārtraukšanās.
Tādējādi pirmās instances tiesa atzinusi, ka prasītāja ir nokavējusi prasības celšanas temiņu, tāpēc prasība noraidāma.

Par Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2015.gada 9.decembra spriedumu AS "NORVIK BANKA" 2015.gada 29.decembrī iesniegusi apelācijas sūdzību, lūdzot atcelt pirmās instances tiesas spriedumu un prasību apmierināt pilnībā. Apelācijas sūdzībā norādīts, ka brīdinājumu parādniekam nosūtījusi SIA "Creditreform Latvijā", izmantojot AS "OpusCapita" pakalpojumus, tādējādi noilgums ir uzskatāms par pārtrauktu.

Atbildētājs/pers. C/ paskaidrojumus par apelācijas sūdzību nav iesniedzis.

**Motīvu daļa.**

Pārbaudot un novērtējot lietas materiālus, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasība ir noraidāma, tālāk norādīto apsvērumu dēļ.

Apelācijas instances tiesa par pamatotu un pietiekamu atzīst pārsūdzētajā spriedumā ietverto motivāciju par prasījuma tiesību noilgumu, kas ir patstāvīgs pamats prasības noraidīšanai, tādējādi Civillietu tiesas kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas viedoklim un vadās no Civilprocesa likuma 432.panta piektās daļas, saskaņā ar kuru, *ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt*.

Civillietu tiesas kolēģija vadās no Civilprocesa likuma 426.panta pirmās daļas, saskaņā ar kuru, *apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā.*

No apelācijas sūdzības izriet, ka prasītāja nepiekrīt pirmās instances tiesas secinājumiem par prasījuma tiesību noilgumu, uzskatot, ka tas pārtraukts ar atgādinājumiem parādniekam.

Ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu noteikts, ka *katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.*

Vērtējot apelācijas sūdzībā norādīto attiecībā uz parādniekam nosūtītiem atgādinājumiem par parāda atmaksu, Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka no Creditreform Inkasso līguma Nr.GL-7840/12-F redzams, ka prasītāja un SIA "Creditreform Latvijā" 2011.gada 30.decembrī noslēguši līgumu par ārpustiesas parāda piedziņas darbību veikšanu kavēto maksājumu iekasēšanai no pasūtītāja AS "NORVIK BANKA" debitoriem (lietas lapas Nr.74-77).

Atbilstoši Civillikuma 1905.pants noteic, ka *atgādinājums parādniekam pārtrauc noilgumu*. Ar atgādinājumu Civillikuma 1905.panta izpratnē saprotams kreditora gribas izteikums, no kura izriet pret parādnieku vērsts prasījums izpildīt nokavētu vai citādi pārkāptu saistību. Šīs tiesību normas izpratnē, ar atgādinājumu domāts kreditora vai tā pilnvarotās personas prasījums izpildīt nokavētu vai citādi pārkāptu saistību, kas var būt izteikts rakstveidā vai mutvārdos (Sk.Augstākas tiesas Senāta Civillietu departamenta 2011.gada 9.februāra spriedums lietā Nr.SKC-72/2011; Augstākas tiesas Senāta Civillietu departamenta 2008.gada 5.marta spriedums lietā Nr. SKC–93/2008).

Lietas materiālos atrodas ar 2012.gada 19.jūliju, 2012.gada 23.oktobri un 2012.gada 23.novembri datēti SIA "Creditreform Latvijā" sagatavoti brīdinājumi /pers. C/ uz dažādām adresēm par parāda atmaksu (lietas lapas Nr.40-44). Saskaņā ar apelācijas sūdzībai pievienotajā SIA "OpusCapita" 2015.gada 7.decembra izziņā Nr.8/075 norādīto, minētā sabiedrība 2012.gada 23.oktobrī no SIA "Creditreform Latvijā" saņēmusi datu failu, kas sastāvēja no 1138 sutījumiem, tostarp trīs vēstules, kas adresētas /pers. C/. Minētie sūtījumi 2012.gada 23.oktobrī nodoti nosūtīšanai AS "Latvijas Pasts" (lietas lapa Nr.82).

Lai gan lietas materiālos atrodas 2012.gada 23.oktobra brīdinājumu trīs eksemplāri, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasītāja nav pierādījusi šo paziņojumu nosūtīšanas faktu atbildētājai. Tāpat nav pierādīts prasītājas sastādītā 2010.gada 19.augusta pirmstiesas brīdinājuma nosūtīšanas fakts (lietas lapa Nr.39).

Atbilstoši Paziņošanas likuma 8.panta otrajai un trešajai daļai, *dokuments, kas paziņots kā vienkāršs pasta sūtījums, uzskatāms par paziņotu astotajā dienā no dienas, kad tas iestādē reģistrēts kā nosūtāmais dokuments, Dokuments, kas paziņots kā ierakstīts pasta sūtījums, uzskatāms par paziņotu septītajā dienā pēc tā nodošanas pastā.*

Par nepietiekamu lai konstatētu brīdinājumu nosūtīšanu parādniekam, atzīstama SIA "OpusCapita" 2015.gada 17.decembra izziņā Nr.8/075 norādītā informācija, jo, lai gan izziņā norādīts uz sūtījumu nodošanai AS "Latvijas Pasts", no minētās sakaru iestādes nav apliecinājuma par šādu paziņojumu nosūtīšanu, nav kvīts par sūtījumu nodošanu nosūtīšanai, ierakstīto pasta sūtījumu numuru vai citu pazīmju, kas ļautu secināt, ka brīdinājumi tiešām nodoti AS "Latvijas Pasts" un attiecīgi - nosūtīti adresātam.

Civillietu tiesas kolēģijas ieskatā prasītāja lietā nav iesniegusi pietiekamus pierādījumus apstāklim, kas atbilstoši Civillikuma 1905.pantam dotu pamatu uzskatam, ka pastāv noilguma pārtraukums. SIA "OpusCapita" norāde uz faktu, ka tā atbildētājam 2012.gada 23.oktobrī nosūtījusi brīdinājumu par parāda saistībām, neiesniedzot pierādījumus par šāda paziņojuma nosūtīšanu, nepieļauj izdarīt kategorisku secinājumu par noilguma pārtraukšanu civiltiesiskā izpratnē. Līdz ar to apelācijas instances tiesai atbilstoši Civilprocesa likuma 97.panta pirmās daļas nosacījumiem rodas pamatotas šaubas par 2012.gada 23.oktobra brīdinājuma nosūtīšanu atbildētājam. Savukārt par brīdinājumu, kas datēti ar 2012.gada 19.jūliju un 2012.gada 23.novembri nosūtīšanu atbildētājam lietas materiālos pierādījumu nav.

Apelācijas instances tiesa atzīst, ka nav attaisnojama atbildētāja rīcība, ilgstoši neveicot parāda samaksu, tomēr prasības tiesības realizācija iespējama tikai stingri un atbilstoši likumā noteiktajām prasībām, tādējādi atzīstams, ka prasītāja nav pierādījusi noilguma pārtraukšanas faktu.

Kā norādīts Augstākās tiesas Senāta 2010.gada 21.aprīļa spriedumā (lieta Nr. SKC-100/2010), *ja, izskatot lietu pēc būtības, tiesa konstatē, ka ir iestājies civiltiesību normās noteiktais noilgums, tad tai jāpārbauda vienīgi jautājumus par noilguma apturēšanu vai pārtraukšanu, bet nav jāskaidro faktiskie apstākļi un jāvērtē pierādījumi, jo noilgums ir patstāvīgs pamats prasības noraidīšanai.*

Ievērojot iepriekš minēto, to, ka prasītāja nav pierādījusi 2012.gada 23.oktobra brīdinājuma nosūtīšanas faktu, kā arī apstākli, ka nav konstatējama konkrētās saistības atzīšana no parādnieka puses, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasība ir noraidāma. Prasītāja tai piešķirtās prasības tiesības nav izmantojusi likumā noteiktajā termiņā, līdz ar to lietā ir iestājies prasības noilgums, kas ir patstāvīgs pamats prasības noraidīšanai. Tādējādi spriedumā netiek dots vērtējums prasībā norādītajiem apstākļiem un netiek vērtēti citi iesniegtie pierādījumi.

Līdz ar to Civillietu tiesas kolēģijai ir pamats atzīt, ka pirmās instances tiesa lietas apstākļus ir novērtējusi vispusīgi un objektīvi, savukārt apelācijas sūdzībā norādītie argumenti neguva apstiprinājumu un nav pamats prasību apmierināt.

Ievērojot minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 440.[11] pantu, 440.[12] pantu, 432.pantu Civillietu tiesas kolēģija

**n o s p r i e d a :**

AS "NORVIK BANKA" maza apmēra prasību pret /pers. C/ par parāda piedziņu **noraidīt**.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā 2016.gada 4.aprīlī.

Tiesnese referente /paraksts/ S.Buivide
Tiesneši /divi paraksti/ L.Grauda

G.Ungurs

NORAKSTS PAREIZS
**Rīgas apgabaltiesas tiesnese** **S.Buivide**
Rīgā, 04.04.2016